

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Tdo/14/2017
Identifikačné číslo spisu: 5114010512
Dátum vydania rozhodnutia: 15.06.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Szabo
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:5114010512.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Szaba a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Hatalu v trestnej veci obvineného L. R. pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, 2 písm. b/, c/ Tr. zák. a iné prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 15. júna 2017 v Bratislave dovolanie obvineného L. R. proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 9. júla 2015, sp. zn. 3 To 77/2015, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného L. R. s a o d m i e t a .

Odôvodnenie

Okresný súd Žilina rozsudkom z 24. marca 2015, sp. zn. 1 Tk 2/2014 uznal obvineného L. R. za vinného v bodoch I. 1/, 2/, 3/, v bode II. (spolu s obvinenými U. B. a P. I.) zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2, písm. b/, c/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a/, i/ Tr. zák., v bode III. zo zločinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 2 Tr. zák. na skutkovom základe, že

I.

1/ od konca mája 2013 por. L. R. a Ing. F. G. začali plánovať lúpežné prepadnutie, začiatkom júla 2013 por. L. R. navrhol prepadnúť poštárske vozidlo, vytipoval objekt - prepád poštárskeho auta pred poštou v obci G., zabezpečil strelnú zbraň, následne spoločne s Ing. F. G. a L. L. odsledovali trasy a hodiny príchodu poštárskych vozidiel na poštu v obci G., potom por. L. R. rozdelil úlohy pri prepade, a to tak, že L. L. určil za vodiča, seba a Ing. F. G. za osoby, ktoré uskutočnia prepád s tým, že F. G. bude ozbrojený strelnou zbraňou, zabezpečovať priestor a kričať, že ide o prepád a por. L. R. sa zmocní kufríkov s peniazmi, následne si všetci traja nacvičili pre uvedenou poštu v obci G. samotný prepád, zmapovali si príchodové a únikové cesty, pripravili si osobné motorové vozidlo, ktoré na účel prepadu zabezpečil por. L. R. s L. L. a nechali ho odstavené na sídlisku v Liptovskom Mikuláši, dňa 23.7.2013 v ranných hodinách po predchádzajúcej dohode a rozdelení úloh sa premiestnil por. L. R. spolu s Ing. F. G. bez L. L., ktorý od lúpeži deň predtým upustil, na vopred pripravené miesto pred obcou G., kde por. L. R. spoločne s Ing. F. G. vymenili evidenčné čísla Českej republiky za odcudzené evidenčné čísla E. XXXAN na zabezpečenom vozidle zn. Ford, pričom spoločne čakali na poštárske vozidlo, za ktorým

por. L. R. ako vodič vozidla vyrazil asi 25 sekúnd po tom, ako okolo nich prešlo, odsledovali ho až pred poštou do obce G., kde obaja zamaskovaní kuklou čiernej farby, šatkou a šiltovkou čiernej farby pred objektom pobočky Slovenskej pošty, a.s. v G. pristúpili k vodičovi služobného motorového vozidla Slovenskej pošty, a.s. VW ev. č.: V-XXX D. X. X., ktorý otvoril ložnú plochu služobného vozidla, Ing. F. G. mieriaci so strelnou zbraňou na vodiča poštového vozidla zakričal, že je to prepád, aby im dal peniaze, pričom por. L. R. s oceľovou tyčou v ruke X. X. natlačil do ložnej plochy vozidla, vošiel za ním, prikázal mu, aby odomkol kufriky a vydal mu peniaze, následne por. L. R. vytrhol 3 kusy bezpečnostných prepravných kontajnerov zn SAT č. 11 až 13 a z miesta odišli s motorovým vozidlom Ford na vopred dohodnuté miesto, čím spôsobili Slovenskej pošte, a.s., Partizánska 9, Banská Bystrica, IČO: XX XXX XXX, škodu najmenej vo výške 12.053,40 Eur,

2/ dňa 30.9.2013 asi o 07.00 hod. po predchádzajúcej dohode a rozdelení úloh prišli por. L. R., L. L. a Ing. F. G. na osobnom motorovom vozidle zn. Seat, čiernej farby s evidenčným číslom V. do obce X. na Ulicu J. B. č. XX, následne por. L. R. spolu s Ing. F. G. vošli do predajne N. L., č. predajne XXX, kde sa v tú dobu nachádzalo najmenej šesť zákazníkov, vedúca predajne M. Y., pokladníčka U. M. a predavačka G. Y., L. L. ako vodič ostal vo vozidle, v predajni Ing. F. G. so strelnou zbraňou v ruke vykrikoval: „toto je prepád“ a všetkým prikázal ľahnúť si na zem, pričom zostal strážiť vchodové dvere do predajne, medzitým por. L. R. s kovovou tyčou v ruke prinútil vedúcu predajne M. Y., aby mu otvorila trezor nachádzajúci sa v sklade predajne, po otvorení trezora z neho vzali opečiatkované stravné lístky v hodnote najmenej 700,- €, kde po tomto obaja vybehli z predajne a z miesta činu ušli na osobnom motorovom vozidle zn. Seat, čím spôsobili spotrebnému družstvu COOP Jednota, so sídlom 1. Mája 54, Liptovský Mikuláš, IČO: 00 168 963, škodu vo výške 733,03 Eur,

3/ dňa 30.9.2013 asi o 07.15 hod. po predchádzajúcej dohode a rozdelení úloh sa por. L. R., L. L. a Ing. F. G. premiestnili na osobnom motorovom vozidle zn. Seat, evidenčného čísla V-XXX R. v obci X. na X. ulicu č. XXXX pred predajňu COOP Jednota, č. predajne XXX, por. L. R. a Ing. F. G. vyskočili z vozidla, vošli do predajne, kde sa v tú dobu nachádzali najmenej dvaja zákazníci a vedúca predajne R. I., Ing. F. G. so strelnou zbraňou v ruke vykrikoval „toto je prepád, dajte peniaze,“ pričom por. L. R. pristúpil k vedúcej v predajni R. I., ktorú vyzval, aby otvorila registračnú pokladňu, čo aj spravila, z tejto pokladne následne vzal bankovky v rôznej nominálnej hodnote najmenej vo výške 400,- € potom ju por. L. R. vyzval, aby s ním šla k trezoru, na čo mu povedala, že k trezoru nejde, nakoľko tam nič nemá, následne z predajne vybehli, nastúpili do osobného motorového vozidla zn. Seat tmavej farby, evidenčného čísla V. XXX R., v ktorom ich čakal L. L., a z miesta odišli preč, čím spôsobili spotrebnému družstvu COOP Jednota, so sídlom 1. Mája 54, Liptovský Mikuláš, IČO: 00 168 963, škodu vo výške 413,30 Eur,

II.

od júla 2013 por. L. R. spoločne s Ing. F. G. plánovali lúpežné prepádnutie za účelom vylepšenia svojej finančnej situácie, na prelome júla - augusta 2013 sa k plánovaniu pripojil P. I. a U. B., kde práve P. I. navrhol lúpežné prepádnutie obchodu N. L. v obci Pribylina, nakoľko mal od známej informácie o tom, že je tam trezor do ktorého odovzdávajú tržbu za viac dní, následne por. L. R. začal rozdeľovať úlohy, seba a Ing. F. G. určil za vykonávateľov samotného lúpežného prepádu, U. B. určil za vodiča a P. I. za osobu, ktorá bude kontrolovať, či sa neblíži na miesto lúpeže policajná hliadka, pričom na uvedenú lúpež por. L. R. zabezpečil strelnú zbraň a určil, že ju pri tomto prepáde bude Ing. F. G. držať v ruke a zároveň bude kričať, že ide o prepád, pred vykonaním samotnej lúpeže si všetci štyria prešli príchodovú a únikovú trasu a určili miesto, kde U. B. podpáli vozidlo, ktoré mali na tento účel zabezpečené, dňa 18.8.2013 ráno sa stretli por. L. R., Ing. F. G., U. B. a P. I. v Liptovskom Petri, odkiaľ sa por. L. R. s U. B. odviezli ku hotelu P., kde zaparkovali vozidlo zn. Alfa Romeo, ktoré patrilo U. B., odtiaľ ich P. I. na svojom vozidle zn. Peugeot 307 combi previezol späť ku vozidlu zn. Ford, ktoré bolo určené na vykonanie lúpeže a následne sa U. B. ako vodič, por. L. R. ako spolujazdec a Ing. F. G., ktorý sedel vzadu vo vozidle presunuli za obec Pribylina, kde por. L. R. a Ing. F. G. vymenili na vozidle zn. Ford evidenčné čísla Českej republiky za evidenčné čísla V. XXX V., ktoré boli odcudzené, pričom na tomto mieste si pripravili maskovanie a takto dňa 18.8.2013 asi o 08.10 hod. U. B. zastavil s vozidlom pred

vchodom potravín, vyskočil z neho por. L. R. s kovovou tyčou v ruke spolu s Ing. F. G. so strelnou zbraňou v ruke, vošli do predajne N. L. č. XXX v Pribyline, kde minimálne deviatim prítomným zákazníkom a predavačke X. N., Ing. F. G. oznámil, že ide o lúpežné prepadnutie a pod hrozbou namierenej pištole im prikázal ľahnúť si na zem, pričom por. L. R. zástupkyni vedúcej G. I. prikázal, aby mu otvorila trezor predajne, následne po otvorení ju por. L. R. od trezora odstrčil a z vrchnej police trezora odcudzil tržbu vo výške 7.000,- € a stravovacie poukážky v celkovej hodnote 1.200,- €, po čom obaja z miesta činu ušli na motorovom vozidle zn. Ford, fialovo modrej farby, VIN: S v ktorom ich už čakal U. B. ako vodič, čím spôsobili spotrebnému družstvu COOP Jednota, so sídlom 1. Mája 54, Liptovský Mikuláš, IČO: 00 168 963, škodu vo výške 9.425,67 Eur,

III.

v presne nezistenom čase na nezistenom mieste si bez povolenia zadovážil samonabíjaciu pištoľ americkej výroby zn. Colt MXXXX AI, kal. 45 Auto, ktorú dňa 23.7.2013 v Liptovskom Mikuláši odovzdal Ing. F. G., aby ju mal pri sebe pri lúpežnom prepadnutí služobného motorového vozidla Slovenskej pošty a.s. v G., následne Ing. F. G. po lúpežnom prepadnutí uvedeného vozidla dňa 23.7.2013 pištoľ spolu s por. L. R. schovali v lesnom poraste za obcou Liptovský Peter až do dňa 17.8.2013, kedy si ju odtiaľ por. L. R. a Ing. F. G. zobrali so sebou, schoval ju u seba Ing. F. G. preto, aby ju mal pri sebe pri lúpežnom prepadnutí predajne COOP Jednota v obci P., ktorú lúpež dňa 18.8.2013 aj spolu s por. L. R. vykonali, po tomto si Ing. F. G. uvedenú pištoľ schoval až do 30.9.2013, kedy si ju Ing. F. G. zobral so sebou na vykonanie lúpežných prepadnutí predajní COOP Jednota vo X. dňa 30.9.2013, následne pištoľ por. L. R. a Ing. F. G. spolu schovali v lesnom poraste pod bývalým liečebným domom B. v Tatranskej Štrbe, kde dňa 1.10.2013 v čase o 20.40 hod. po vykonaní previerky výpovede na mieste podľa § 158 Trestného poriadku uvedená pištoľ bola nájdená, zaistená a zaslaná na skúmanie na Kriminalistický a expertízny ústav Policajného zboru v Bratislave, pričom zo zaslaného znaleckého posudku vyplýva, že zbraň je strelbyschopná, jej výrobné číslo bolo brúsením odstránené a ide o zbraň kategórie A, ktorá je zakázaná podľa § 4 ods. 2 písm. i/ zákona č. 190/2003 Z. z. o strelných zbraniach a strelive.

Okresný súd Žilina obvinenému L. R. za to uložil podľa § 188 ods. 2 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 36 písm. j/ Tr. zák., § 37 písm. k/ Tr. zák. s poukazom na § 41 ods. 2 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 9 (deväť) rokov so zaradením na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. súd obvinenému uložil trest prepadnutia vecí, a to

- 1 ks samonabíjacia pištoľ americkej výroby zn. Colt MXXXX AI, kal. 45 Auto s odstráneným výrobným číslom
- 3 ks rádový zásobník s kapacitou 7 ks nábojov kal. 45 Auto
- 4 ks rádový zásobník s kapacitou 10 ks nábojov kal. 45 Auto
- 35 ks nábojov kal. 45 Auto, americkej výroby, s dnovým označením R-P
- 12 ks nábojov kal. 45 Auto, českej výroby, s dnovým označením S&B

Podľa § 60 ods. 6 Tr. zák. vlastníkom prepadnutých vecí sa stáva štát.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. súd poškodených COOP Jednota Liptovský Mikuláš, spotrebné družstvo a Slovenská pošta, a.s. so sídlom Banská Bystrica s nárokom na náhradu škody odkázal na občianske súdne konanie.

Uvedeným rozsudkom boli odsúdení aj U. B. a P. I. k podmienenému trestom odňatia slobody s probačným dohľadom, a vo vzťahu k nim uvedený rozsudok nadobudol právoplatnosť, nakoľko po jeho vyhlásení a poučení o opravných prostriedkoch, sa obaja výslovne vzdali odvolania aj za osoby oprávnené.

Proti tomuto rozsudku podal obvinený odvolanie, a to proti výroku o vine, treste a náhrade škody, ako aj proti konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo, pričom odvolanie podal aj prokurátor, a to v neprospech

obvineného proti výroku o treste. Odvolanie podali ihneď po jeho vyhlásení do zápisnice o hlavnom pojednávaní (č. l. 2628).

Na základe včas podaných odvolaní vo veci rozhodoval Krajský súd v Žiline uznesením z 9. júla 2015, sp. zn. 3 To 77/2015, ktorým podľa § 319 Tr. por. odvolania prokurátora a obvineného L. R. zamietol.

Rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 9. júla 2015, kedy vo veci rozhodol krajský súd, pričom od uvedeného dňa obvinený uložený trest odňatia slobody aj vykonáva.

Odpis uznesenia krajského súdu obvinený L. R. prevzal 13. februára 2016, jeho obhajca prevzal rozhodnutie 12. februára 2016 a prokurátor 11. februára 2016. Rozhodnutie prevzali i ostatné strany trestného konania (č. l. 2746 p.v.).

Okresný súd Žilina 13. marca 2017 predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dovolanie obvineného L. R., ktoré podal prostredníctvom zvoleného obhajcu JUDr. Jiřího Martausa, ktorý ho obhajoval aj v pôvodnom konaní. Dovolanie bolo podané na súde prvého stupňa 14. júna 2016 (č. l. 2758-2771) z dôvodov § 371 ods. 1 písm. b/, písm. c/, písm. g/ Tr. por. a smeruje proti vyššie uvedenému uzneseniu krajského súdu.

V písomných dôvodoch tohto mimoriadneho opravného prostriedku obvinený namietal, že v súdnej veci nebolo rešpektované jeho právo na spravodlivý súdny proces, najmä z dôvodu porušenia princípu rovnosti zbraní, práva na obhajobu a práva na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo významné otázky. Podľa obvineného boli proti nemu použité dôkazy, ktoré neboli vykonané v súlade so zákonom, pričom pri nich nebola rešpektovaná zásada prezumpcie neviny. Súdny odmietli vykonať ním navrhnuté dôkazy, avšak dôkazy predložené prokurátorom vykonané boli.

Pokiaľ ide o dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. b/ Tr. por. obvinený namietol pridelenie veci do senátu JUDr. Liptákovej, ktorej bola vec pôvodne pridelená, avšak neskôr v dôsledku zlého zapísania bola vec opätovne pridelená JUDr. Liptákovej, a to opatrením predsedu súdu, pričom vec bola pridelená podľa oznámenia zverejneného na stránke Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky vec bola pridelená do senátu v inom zložení, než ktorý rozhodol na verejnom zasadnutí dňa 9. júla 2015.

V rámci dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c/ a písm. g/ Tr. por. obvinený namietal, že Ing. F. G. bol v tomto trestnom stíhaní vypočúvaný ako svedok v postavení spolupracujúcej osoby podľa ustanovenia § 205 ods. 1 Tr. por., hoci na takýto postup nebol zákonný dôvod, pretože tento inštitút nemožno použiť voči organizátorovi ani voči návodcovi a teda jeho výpovede, ako aj všetky ďalšie dôkazy zadovážené na základe nich, sú v trestnom konaní nepoužiteľné. Ani z iného pohľadu nemôže byť podľa obvineného Ing. G. spolupracujúcou osobou, pretože pri trestných činoch bol najnebezpečnejší, bol to jedine on, ktorý bol pri lúpežiach na základe vlastnej požiadavky ozbrojený strelnou zbraňou, ktorou aj priamo ohrozoval poškodených a mieril na vodiča poštového vozidla, pričom ako sám priznal, aj v iných situáciách nemal problém strieľať a hrdil sa prezývkou „M.". Obvinený ďalej vyslovil názor, že spolupodieľanie sa svedka na plánovaní trestnej činnosti práve nevylučuje, že svedok organizátorom nebol.

Podľa obvineného, skutočnosť, že Ing. F. G., ktorému bol priznaný status spolupracujúcej osoby, bol jedným z hlavných organizátorov, je dokázaná znením uznesenia o vznesení uznesenia, znením obžaloby a znením výroku odsudzujúceho rozsudku, ako aj z jeho svedeckých výpovedí z 19. novembra 2013 a z 3. novembra 2013, a preto voči jeho osobe nemohlo byť použité ustanovenie § 205 ods. 1 Tr. por. obvinený poukázal na skutočnosť, že svedok Ing. G. na hlavnom pojednávaní na otázku prokurátora: „Kto z vás rozdeľoval úlohy a riadil prepady, teda kto bol šéfom?“, svedok odpovedal: „Šéfom bol tu prítomný R..“ Obvinený uviedol, že hoci Ing. G. bol vypočúvaný ako svedok, tak jeho výpoveď nemožno považovať za bežnú a zákonnú svedeckú výpoveď, nakoľko bola získaná tým, že bol vypočúvaný ako svedok v postavení spolupracujúcej osoby podľa ustanovenia § 205 ods. 1 Tr. por.,

hoci mu takéto postavenie v zmysle zákona priznané byť nemohlo. Obvinený poukázal aj na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 19. marca 2013, sp. zn. Sžf 17/2012, v zmysle ktorého „Dôkaz získaný v rozpore so zákonom je nepoužiteľný a rozhodnutie oň nemožno opierať, a to aj vtedy, ak prípadne pôjde o dôkaz pravdivo vypovedajúci o skutkovom stave.“, ako aj na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Tz 9/2006, podľa ktorého „Dôkaz získaný v rozpore so zákonom prenáša svoju nezákonnosť a procesnú nepoužiteľnosť aj na ďalší dôkaz, ktorý vychádza z obsahu nezákonne získaného dôkazu.“.

Obvinený ďalej v rámci svojho dovolania namietal zákonnosť použitia informačno-technických prostriedkov, a to zvukových záznamov z telefonických rozhovorov, ako aj zákonnosť svedeckých výpovedí obvinených B. a I., ktorí na hlavnom pojednávaní nevypovedali, a preto, boli prečítané ich výpovede z prípravného konania, vytýkal súdom, že nevykonali obhajobou navrhnuté dôkazy, najmä žiadnym spôsobom neoverili, či a kedy mu bola odobratá vzorka DNA a či k jej odobratiu došlo v súlade s ustanovením § 155 ods. 3 Tr. por., nakoľko obvinený o takomto odobratí nemal vedomosť.

V rámci uplatnených dovolacích dôvodov namietal aj svedeckú výpoveď Z. B., ku ktorej uviedol, že vzhľadom na spôsob jej prejavu na hlavnom pojednávaní a rozpory v podstatných okolnostiach s jej výpoveďou v prípravnom konaní a pri rekognícii, sú ňou tvrdené skutočnosti na hlavnom pojednávaní absolútne nevierohodné a nepoužiteľné, a to pre ktorúkoľvek stranu konania. V tejto súvislosti poukázal na jej výpoveď z prípravného konania zo dňa 26. novembra 2013, ako aj zo dňa 25. novembra 2014, kde tvrdila, že nikdy nepovedala, že ju obvinený navštívil aj po lúpeži, že len uvádzala, že cintorín navštívili dvaja uniformovaní policajti. Taktiež na hlavnom pojednávaní tvrdila, že bola pozmenená aj jej výpoveď pri rekognícii dňa 25. júla 2013, podľa ktorej mala povedať, že muž na cintoríne bol s dlhšími vlasmi. Zároveň obvinený uviedol, že pokiaľ ho svedkyňa na hlavnom pojednávaní „opoznala“, tak opätovne nešlo o poznanie vykonané zákonným spôsobom, nakoľko nemožno páchatel'a najskôr ukázať a potom požadovať, aby ho opoznal. Napokon pri rekognícii vykonanej v prípravnom konaní bol podľa popisu svedkyne urobený identikit, na základe ktorého išlo o celkom inú osobu.

Podľa obvineného priamym dôkazom o jeho nevine boli svedecké výpovede G. I. v prípravnom konaní, ako aj na hlavnom pojednávaní, videozáznamy z benzínového čerpadla a zo železničnej stanice v Poprade zo dňa 30. septembra 2013, pričom k lúpeži podľa obvineného došlo vo Vážci a nie v Poprade. Účelovo a v rozpore so zásadou prezumpcie neviny, boli podľa obvineného predložené aj uznesenia, podľa ktorých je trestne stíhaný aj v iných veciach, avšak pri rozhodovaní o otázke viny sú v tomto smere relevantnými dôkazmi výpis a odpis z registra trestov, ktoré sú bez záznamov.

Ku skutku uvedenom v bode III. obvinený poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. júna 2014, sp. zn. 3 To 1/2014, podľa ktorého „nemôžu pre uznanie viny stačiť len výpovede „spolupracujúcich osôb“, ktoré nie sú potvrdené aj ďalšími dôkazmi, ak navyše nie je možné vylúčiť ich účelovosť motivovanú snahou získať miernejší postih oproti ostatným obžalovaným z tej istej trestnej činnosti. O to menej, keď sa veci dôležité pre trestné konanie našli u „spolupracujúcej osoby“. V danej veci práve spolupracujúca osoba, ktorá „našla“ a orgánom činným v trestnom konaní ukázala, kde sa v teréne nachádzajú veci, ktoré majú byť dôležité pre trestné konanie. Pokiaľ ide o skutok v bode III, tak Colt M XXXX AI používal pri lúpežiach Ing. G., ktorý ho aj vydal orgánom činným v trestnom konaní a vina obvineného je „dokázaná“ len jeho výpoveďou, ktorý tvrdil, že mu ju dal obvinený. Obvinený ďalej namietal nekompletnosť spisového materiálu, ako aj odmietnutie vykonania jednotlivých navrhnutých dôkazov s poukázaním na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. marca 2012, sp. zn. 3 Tdo 43/2011, v zmysle ktorého „I keby čo len jeden nezákonný dôkaz (nezákonne získaný alebo nezákonne vykonaný) bol súčasťou hodnotenia rozhodujúceho pre výrok rozhodnutia, je toto rozhodnutie nezákonné.“, pričom dôkazy získané nezákonným spôsobom dokazujú nevinu obvineného.

Na záver obvinený požiadal Najvyšší súd Slovenskej republiky, aby zrušil uznesenie Krajského súdu v Žiline z 9. júla 2015, č. k. 3 To 77/2015-2724, ako aj rozsudok Okresného súdu Žilina z 24. marca 2015, sp. zn. 1 Tk 2/2014 a všetky ďalšie rozhodnutia obsahovo nadväzujúce na zrušené rozhodnutia, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením stratili podklad.

Predsedička senátu súdu prvého stupňa v súlade s ustanovením § 376 Tr. por. doručila rovnopis dovolania na vyjadrenie ostatným stranám, ktoré by mohli byť rozhodnutím o dovolaní priamo dotknuté. Možnosť vyjadriť sa využil prokurátor podaním došlým na súd prvého stupňa 30. júna 2016 (č. I. 2779).

Prokurátor Krajskej prokuratúry v Žiline vo svojom vyjadrení uviedol, že obsah dovolania obvineného je totožný s jeho odvolaním, ktoré podal proti rozsudku Okresného súdu Žilina z 24. marca 2015, sp. zn. I Tk 2/2014. So všetkými námietkami sa Krajský súd v Žiline riadne vysporiadal, pričom s jeho rozhodnutím sa plne stotožňuje. K dôvodom dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. b/ Tr. por. prokurátor uviedol, že všetky hlavné pojednávania boli riadne vykonané v nezmenenom zložení senátu, a preto neexistuje žiadny relevantný dôvod na spochybňovanie zákonnosti zloženia senátu prvostupňového súdu. Obvinený sa v dovolaní nevyjadril k dôvodom dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/ Tr. por., ale iba vyjadril nespokojnosť so zistením skutkovým stavom, ako ho ustálil Okresný súd v Žiline a Krajský súd v Žiline, pričom podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Na základe uvedených dôvodov navrhol prokurátor, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného L. R. podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol, pretože je zřejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Vyjadrenie prokurátora bolo súdom prvého stupňa následne doručené obvinenému, jeho obhajcovi a ostatným stranám, ktorí však na uvedené vyjadrenie prokurátora nereagovali.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) zistil, že dovolanie bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.). Dovolanie podal obvinený po vyčerpaní riadneho opravného prostriedku a prostredníctvom splnomocneného obhajcu, čo je v súlade s ustanovením § 373 ods. 1 Tr. por. Zároveň však pri predbežnom prieskume zistil, že dovolanie obvineného je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zřejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach opakovane zdôrazňuje, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných pochybení súdov a predstavuje výnimočné prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, ktorá zásada je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Táto výnimočnosť je vyjadrená práve obmedzenými možnosťami pre podanie dovolania, aby sa širokým uplatňovaním tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia.

Dovolanie preto možno podať iba z dôvodov taxatívne uvedených v ustanovení § 371 Tr. por., pričom dôvod dovolania sa musí v dovolaní vždy uviesť (§ 374 ods. 2 Tr. por.). Dovolací súd je viazaný uplatnenými dôvodmi dovolania a ich odôvodnením (§ 385 ods. 1

Tr. por.) a nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy. Právne fundovanú argumentáciu má zaistiť práve povinné zastúpenie obvineného obhajcom - advokátom.

Zároveň je potrebné poukázať na ustanovenie § 371 ods. 4 Tr. por., v zmysle ktorého dôvody podľa odseku 1 § 371 Tr. por. písm. a/ až písm. g/ nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti.

Obvinený L. R. ako prvý dovolací dôvod uplatnil ustanovenie § 371 ods. 1 písm. b/ Tr. por. podľa ktorého dovolanie možno podať, ak súd rozhodol v nezákonnom zložení.

V predmetnej veci ako už bolo vyššie konštatované, obvinený v rámci tohto dovolacieho dôvodu

namietal porušenie jeho práva na zákonného sudcu. Uvedenou námietkou argumentoval už v doplnení dôvodov svojho odvolania proti rozsudku súdu prvého stupňa (č. I. 2715), pričom s jeho námietkami sa dostatočne vysporiadal už odvolací súd v dôvodoch svojho rozhodnutia. Napriek tomu považuje dovolací súd za potrebné uviesť, že námietky obvineného v tomto smere nie sú opodstatnené. Vec bola náhodným výberom elektronickou podateľňou pridelená do senátu JUDr. Moniky Liptákovej, ktorej senát napokon aj vo veci rozhodol. K pochybeniu došlo iba v tom zmysle, že bola zapísaná do nesprávneho registra sudkyne. Toto pochybenie však neznamená, že došlo k porušeniu práva na zákonného sudcu. Žiadne nezrovnalosti dovolací súd nezistil ani pokiaľ ide o zloženie odvolacieho senátu, ktorý vo veci rozhodol konečným uznesením, preto nebolo možné argumentáciu obvineného vo vzťahu k tomuto dovolaciemu dôvodu akceptovať.

Obvinený ako ďalší uplatnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu.

Konštantná judikatúra dovolacieho súdu právo na obhajobu v zmysle citovaného dovolacieho dôvodu chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Právo na obhajobu garantované čl. 6 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd ako aj čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky nachádza svoj odraz v celom rade ustanovení Trestného poriadku upravujúcich jednotlivé čiastkové obhajovacie práva obvineného v rôznych štádiách trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo osebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Z dikcie citovaného ustanovenia je totiž jednoznačne zrejmé, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom je spôsobilým dovolacím dôvodom. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky potom o zásadné porušenie práva na obhajobu ide najmä v prípade, keď obvinený nemal v konaní obhajcu, hoci v jeho trestnej veci boli splnené dôvody povinnej obhajoby. Výnimočne môže ísť aj o porušenie iných obhajovacích práv obvineného, ktorých porušenie sa prejaví na jeho postavení zásadným spôsobom.

V predmetnej trestnej veci bol obvinený stíhaný za zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák., nešlo preto o prípad povinnej obhajoby. Napriek tomu brat obvineného využil zákonné právo a zvolil obvinenému za obhajcu JUDr. Jiřího Martausa, ktorý ho obhajoval už v prípravnom konaní a počas celého súdneho konania. Obhajca pristupoval k obhajobe obvineného aktívne, zúčastňoval sa väčšiny úkonov trestného konania, podával námietky a sťažnosti, teda dohliadal na uplatňovanie jeho práv. Rovnako sám obvinený sa aktívne zapájal do konania. Orgány činné v trestnom konaní a súdy v tomto smere poskytli adekvátny priestor na realizáciu práva obvineného na obhajobu a tento priestor bol zo strany obhajoby využitý. V tomto smere dovolací súd žiadne pochybenia nezistil. Skutočnosť, že súdy nevyhoveli návrhom obvineného na doplnenie dokazovania a tieto uznesením odmietli, resp. spôsob vyhodnotenia jednotlivých vykonaných dôkazov súdmi nižšieho stupňa, uvedený dovolací dôvod nenaplnia.

V tejto súvislosti dovolací súd pripomína, že je na rozhodnutí konajúceho súdu zvážiť, akú voľbu dôkazného prostriedku použije pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Tr. por., ako aj práva podľa § 2 ods. 12 Tr. por. a či určitú skutkovú okolnosť, ktorú považuje za dokázanú, bude overovať ďalšími dôkaznými prostriedkami. Z uvedeného vyplýva, že v prípade, ak popri sebe stoja viaceré dôkazy, dovolací súd nie je oprávnený sa vyjadrovať k výberu dôkazov súdmi nižšieho stupňa. To znamená, že v predmetnej trestnej veci dovolací súd nemohol zaujať stanovisko k správnosti, resp. k nesprávosti aplikácie jednotlivých dôkazov, znaleckých posudkov, zvukových a obrazových záznamov, ani záverov znalca.

Argumentáciu obvineného vo vzťahu k tomuto dovolaciemu dôvodu preto dovolací súd vyhodnotil ako nedôvodnú.

Napokon obvinený uplatňoval dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., podľa ktorého

dovolenie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Pokiaľ ide o porušenie zákona, v tejto súvislosti najvyšší súd už stabilne v rámci svojej rozhodovacej činnosti zdôrazňuje, že také porušenie by malo svojou povahou a závažnosťou zodpovedať porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 Dohovoru, čomu napokon zodpovedá i samotná povaha dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku. Z uvedeného potom logicky vyplýva, že nesprávny procesný postup súdu pri vykonávaní dôkazov môže byť úspešným dovolacím dôvodom v zmysle § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. len vtedy, ak mal, resp. má negatívny materiálny dopad na práva obvineného. K porušeniu práva na spravodlivý proces by pritom mohlo dôjsť len vtedy, ak by odsúdenie obvineného bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere na dôkaze, ktorého vykonanie sa spochybňuje.

Vzhľadom k namietaniu zákonnosti vyšetrovania prostredníctvom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, sekciou kontroly a inšpekčnej služby, úradom inšpekčnej služby Bratislava, dovolací súd považuje za potrebné poukázať na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. septembra 2015, sp. zn. Tpj 62/2015, podľa ktorého okolnosť, že inšpekčná služba Policajného zboru je nariadením Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo vnútra“) zaradená aj do organizačnej štruktúry ministerstva vnútra ako úrad inšpekčnej služby ministerstva vnútra v rámci sekcie kontroly a inšpekčnej služby ministerstva vnútra, je výrazom podriadenosti Policajného zboru ministrovi vnútra Slovenskej republiky (§ 6 ods. 1 zákona č. 171/1993 Zb. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov - ďalej len „zákon o Policajnom zbore“) a možnosti ministra vnútra určiť, že službu alebo útvar Policajného zboru nebude riadiť prezident Policajného zboru, ale bude riadená „inak“ (§ 6 ods. 2 naposledy označeného zákona). Také zaradenie nič nemení na tom, že inšpekčná služba je súčasťou Policajného zboru ako služba aj útvar tohto zboru (§ 4 ods. 1, ods. 2 zákona o Policajnom zbore) a pri činnosti inšpekčnej služby ide o výkon pôsobnosti (plnenie úloh) Policajného zboru pri odhaľovaní a vyšetrovaní trestných činov (§ 2 ods. 1 písm. b) a d) zákona o Policajnom zbore), a to prostredníctvom policajtov (§ 7 ods. 1 zákona o Policajnom zbore). S poukázaním na uvedené bolo vyšetrovanie prostredníctvom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, sekciou kontroly a inšpekčnej služby, úradom inšpekčnej služby Bratislava v súlade so zákonom a nedošlo k porušeniu práva obvineného v zmysle uvedeného dovolacieho dôvodu.

V danej trestnej veci ustálil okresný súd vinu obvineného na základe priamych a nepriamych dôkazov, ako aj na základe výsluchov jednotlivých osôb, kde ho svedok Ing. F. G. usvedčil a popísal svoju účasť i účasť obvineného na spáchaní skutkov (č. l. 260), tak ako ich ustálil Okresný súd Žilina v odsudzujúcom rozsudku (č. l. 2634), pričom dovolací súd je viazaný týmto zisteným skutkovým stavom, tak ako ho ustálil okresný a krajský súd.

S poukázaním na námietky obvineného, že proti nemu boli použité nezákonné dôkazy, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom, ako aj to, že Ing. F. G. bol priznaný status spolupracujúcej osoby, je potrebné uviesť, že dôkazy vykonané v prípravnom konaní, ako aj na hlavnom pojednávaní boli vykonané v súlade so zákonom a taktiež neprišlo k žiadnemu porušeniu zákonných ustanovení upravujúcich vykonávanie jednotlivých dôkazov. V tomto smere sa dovolací súd stotožňuje s odôvodnením okresného aj krajského súdu a v podrobnostiach na tieto rozhodnutia odkazuje. Vo vzťahu k svedkovi Ing. G. ide zo strany obvineného o nesprávny výklad ustanovenia § 205 Tr. por. Dovolací súd znovu pripomína, že dovolacím dôvodom v zmysle ustanovenia § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. nemožno napadnúť spôsob hodnotenia dôkazov súdom, tak ako to namietajú obvinení vo svojom dovolaní. Nesprávne hodnotenie dôkazov možno skúmať a namietajú v konaní pred okresným súdom, ako aj v odvolacom konaní, avšak nie v dovolacom konaní.

Napokon uvedené vyplýva aj z ustálenej judikatúry dovolacieho súdu, podľa ktorej predmetom dovolacieho konania nemôže byť spôsob, akým sa súdy nižších stupňov vysporiadali s hodnotením jednotlivých dôkazov, aké závery z vykonaného dokazovania vyvodili, pretože tu sa jedná o otázky skutkového charakteru a tieto sú z dovolacieho konania vylúčené. Uvedené rovnako platí tiež i pre

odmietnutie vykonania obvineným navrhovaných dôkazov, ktorých vykonanie ani jeden z konajúcich súdov nepovažoval za potrebné z hľadiska náležitého zistenia skutkového stavu (v tomto smere viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 15. decembra 2009, sp. zn. 2 Tdo 45/2009, uverejnené pod R 1/2010). Len poukázaním na nesúhlas s hodnotením dôkazov a na odmietnutie vykonania navrhovaných dôkazov, nemožno argumentovať, že bol naplnený predmetný dovolací dôvod.

Najvyšší súd opakovane zdôrazňuje, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takého dovolacieho dôvodu. V prípade, že tomu tak nie je a podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pritom ale obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu, ide o dovolanie, ktoré je potrebné odmietnuť podľa § 382 písm. c/ Tr. por.

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

V posudzovanej veci, ako z vyššie uvedeného vyplýva, neboli splnené zákonné podmienky dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. b/, písm. c/, písm. g/ Tr. por., a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí dovolanie obvineného L. R. podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.